

Canvis estratègics per la crisi

¿Aliança entre Europa i Sud-amèrica?

La UE i Amèrica del Sud han de deixar de donar-se l'esquena perquè els dos blocs es necessiten

ALBERT
Royo Mariné

En un món globalitzat com l'actual, on la força de la Xina sembla condicionar-ho tot, les restants potències han d'elegir entre esforçar-se per entendre's amb el drac asiàtic o construir una aliança amb altres blocs continentals. La primera opció presenta resultats incerts i comporta jugar-se el futur a una sola carta. La segona opció, en canvi, ofereix més alternatives i reforça un model de relacions internacionals més equilibrat.

En aquest marc, hi ha dues regions del món que tenen un llarg camí de col·laboració encara per explorar: Europa i Amèrica del Sud. Totes dues comparteixen una sèrie de característiques que les converteixen en potencials socis en un moment d'incertesa generalitzada. Fins aquest moment, s'han ignorat cordialment i han concentrat els seus esforços a entendre's amb la gran potència del moment, es tractés dels Estats Units o, com ara, de la Xina. Però la crisi econòmica pot forçar un acostament.

MÉS ENLLÀ del període colonial, Europa ha tendit a ignorar Amèrica del Sud. Així, si se'ns pregunta pels nostres aliats *naturals*, ens oblidem d'aquest continent i, de forma ingènua, ens limitem a assenyalar Amèrica del Nord. Aquesta falta d'interès ha deixat el camp lliure als EUA, que fins fa poc actuaven a Amèrica Llatina com al seu pa-

ti del darrere. Afortunadament, l'arribada de l'esquerra a la majoria de països sud-americans ha permès assajar nous models polítics i econòmics que han facilitat, en general, minimitzar l'endèmica inestabilitat política de la regió, desenvolupar l'economia, reduir la pobresa i la dependència de l'exterior i, en definitiva, millorar l'autoestima d'aquests països.

Hem de tenir present, per exemple, que el Brasil acaba de superar el Regne Unit com a sisena economia mundial o que quatre de les 15 economies amb un creixement més alt del món són de la regió: el Paraguai (14,4%), l'Argentina (9,1%), el Perú (8,8%) i l'Uruguai (8,4%). Sud-amèrica representa avui dia un atractiu mercat en expansió de més de 350 milions de persones. I això passa al mateix temps que el nostre continent està patint una crisi econòmica històrica (el primer país de la Unió Europea (UE) a la llista de països per índex de creixement és Bulgària, en la posició 53).

És just ara quan es desperta l'interès europeu per la regió. Més enllà dels intents per col·locar deute sobirà a la zona (no gaire exitosos), la Unió Europea sembla tenir pressa per tancar l'històric acord de lliure comerç amb el Mercosur, la unió aranzelària formada per l'Argentina, el Brasil, el Paraguai i l'Uruguai, i diu que està disposada a cedir en algunes de les seves pretensions proteccionistes a canvi d'un accés més gran dels seus productes i serveis a la regió.

No obstant, davant d'aquest sobtat interès europeu, les potències emergents sud-americanes responen amb la mateixa moneda que han utilitzat tradicionalment els

FRANCINA CORTÉS

Quatre de les 15 economies amb un creixement més alt del món són de la regió

europaus, amb indiferència i orgull mal dissimulat. El Brasil de **Dilma Rousseff** aspira a jugar a la lliga de les principals potències polítiques i econòmiques del món. Amb una actitud d'afirmació nacional desacomplexada, el Brasil es presenta al món com a representant de tot Sud-amèrica, ignora la UE en els fòrums internacionals i es resisteix a veure-la com un soci prioritari. L'Argentina de **Cristina Kirchner** adopta polítiques populistes i tanca la porta als productes estrangers, fins i tot als que vénen dels seus veïns. Xile aposta per la Xina fins al punt que, el 2006, es va convertir en un dels primers països que van firmar un acord

de lliure comerç amb el gegant asiàtic. Els exemples de desdeny a Europa no són pocs...

Si Europa no figura entre les prioritats de la regió, no és per una actitud revengista. Té una explicació clara: la pèrdua de pes específic d'Europa al món i la incapacitat de la UE de reaccionar de manera coordinada davant la crisi. Els països de la regió temen que la ineficàcia de les autoritats del vell continent enfonsi definitivament el mercat europeu (que segueix sent molt important per a la majoria d'ells) i posi en perill el creixement de les economies sud-americanes.

AMÈRICA DEL SUD i Europa han de deixar de donar-se l'esquena. Es necessiten i es necessiten com a blocs internament ben integrats, capaços de col·laborar per plantejar una alternativa al model sinocèntric. Els sud-americans han de veure Europa com un aliat fiable que els pot proporcionar experiència, tecnologia, un mercat de 500 milions de persones i valors compartits de democràcia, pau i justícia social. Els europeus hem de veure Sud-amèrica com una potència econòmica creixent, una bona alternativa a l'Extrem Orient, més pròxima a la nostra cultura i a la nostra manera de veure el món.

L'esperada firma de l'Acord de Lliure Comerç entre la UE i el Mercosur, que podria ser una realitat aquest any, és una bona ocasió per consolidar els fonaments d'una aliança estratègica que pot donar grans beneficis a les dues parts. ≡

Polítològ i vicepresident d'Horitzó Europa.

El torn

JORDI
Mercader

Beneïda crisi que ens obre els ulls

Fins abans d'ahir, posar en dubte la necessitat dels consells comarcals era tant com proclamar-se anticatalà. Aviat, i gràcies a la crisi, aquella veritat inqüestionable serà perfectament prescindible, segons ha donat a entendre la vicepresidenta de la Generalitat, **Joana Ortega**. Els consells comarcals van néixer per compensar l'existència de les diputacions, en tots els sentits de la política territorial local. Justament, la lluita contra el dèficit podria acabar també amb les corporacions provincials, una hipòtesi impossible fins fa ben poc pel fet que se les considerava pilars insubstituïbles de l'Estat.

Aquelles comarques que existeixen realment són fets geogràfics, culturals i econòmics, però, sobretot, sentimentals, i per això, profundament arrelats. No necessiten en absolut els consells comarcals per seguir vius. Com els passa a les pro-

El país funcionarà estupidament sense consells comarcals i sense diputacions

víncies, encara que a alguns els dolgui pel fet de considerar-les residus del franquisme: la seva implantació en el subconscient col·lectiu és tan gran que, fins i tot quan pretenem dissimular-les, ens obliga a parlar de «comarques de Girona» o «demarcació de Lleida», com si aquesta agrupació fos una cosa natural.

El país funcionarà estupidament sense consells comarcals i sense diputacions. Amb la Generalitat i la seva descentralització en regions i els ajuntaments amb la seva capacitat per mancomunar-se en la gestió de serveis supramunicipals n'hi ha prou i de sobres per governar un territori de superfície modesta, distàncies curtes i bones comunicacions. Beneïda crisi que ens ajuda a veure algunes coses com són. Preservar els espais sentimentals del dret administratiu i del joc de les influències polítiques serà molt relaxant. I si de passada s'envia el vell carro de **Pau Vila** al museu dels instruments d'organització territorial, l'operació serà rodona. ≡

Perles del paper

De Schettino a l'orquestra del 'Titanic'

El capità que va desertar del 'Costa Concordia', icona d'un món que cau

La premsa esportiva i generalista merengue assumia ahir incondicionalment el naufragi de **Pepe, Mou** i el Madrid davant del Barça al mateix quiosc que entronitzava **Schettino**, el capità que va encallar el *Costa Concordia* a Giglio i va desertar, com a icona del naufragi d'una era.

Màrius Serra (*La Vanguardia*) recordava que pocs identificaríem **Edward John Smith** com el capità que es va enfonsar amb el *Titanic* fa un segle i donava per fet que el ja famós **Schettino** pagarà per la seva fatuïtat, ineptitud i negligència. Ho

aprojava tant com lamentava que «aquest discurs de la responsabilitat que apliquem a la gent de mar no s'apliqui a la gent de terra». La majoria de les coses que es diuen del capità Schettino podrien dir-se d'alguns dirigents polítics i financers, deia el subtítol.

Jaime González (*Abc*) s'apiadava d'aquest «capità covard i sense escrúpols, un miserable amb gorra de plat, però el seu relat del que va passar al naufragi és el retrat psicològic

de la condició humana degradada al seu nivell més bàsic: la mera supervivència sense cap patró moral (...) Viure és un naufragi quotidià en terra ferma (...) ¿Som millors que Francesco Schettino?».

Maruja Torres (*El País*) escrivia, des d'un altre angle, que el *Costa Concordia* «reflecteix la principal característica de la nostra època: el disbarat. (...) Aquest saure marí, ferit i tombat, absurd, ple d'ascensors, és la balena encallada del nostre entorn (...) i ni tan sols disposa d'un capità dotat del discerniment necessari per navegar amb seguretat ni de la decència de mantenir-se al seu lloc. El paio va fugir, com si fos de Lehman Brothers». I **Raúl del Pozo** (*El Mundo*) presentava *L'orquestra del Titanic*, el nou disc de **Sabina i Serrat**, com a metàfora de dignitat davant d'un món que cau: «Canten a una època en què els homes preferien ser herois un instant abans que ser morts durant tota la vida». ≡
XAVIER CAMPRECIÓS